

קִבְּץ

תּוֹרַת הַנַּחֲלָה

דבורים נוראים ונגפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות גפּש כל חי ומשם ישקון העדרים, להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

בענין הספנה להיות מפרסם ומנהיג – לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן יח

אשר נאמרו בשלחן הפהור של

מרן מוהרא"ש שליט"א

בסערת רצוא ררעון פרשת פנחס – תשע"ב

ידבר נפלאות מפעלת המנהיג האמתי בחינת משה, שהוא סובל את כל אהר ואהר לפי דעתו, ויודע את הסכנות שיש בהנהגת העולם, ויגלה ענין רצוא ושוב שמגלה הצדיק לאנשיו ושהוא פעצמו הנמה תיה בקיום ענין זה, ויגלה מנהיגות משה שסבל בהתחלה אך נזר שלא להתבלבל מכל זה והוא למוד

לדורות

רצא לאור ערב שבת קדש פרשת פנחס תשע"ג

על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי פרסלב

עיר הקדש ירושלים תובב"א

סְעוּדָה שְׁלִישִׁית פְּרֻשֶׁת פְּנִיחַס תְּשַׁע"ב

מֵאמֵר

יִפְקֹד ה' אֱלֹהֵי הַרוּחַת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה

בסעודה שלישית, סעדת רענא דרענון, דבר מוהרא"ש נ"י דבורים נוראים ונפלאים מאד, על פי דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ח, המדבר מעצם הסכנה להיות מפרסם ומנהיג, עון שם.

יש עליהם סכנות נוראות בהנהגת העולם

פּתַח וְאָמַר מוֹהְרָא"ש נ"י, רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר – סַכְּנָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת מְפָרְסֵם וְלִהְיֵהוּ הָעוֹלָם. לֹא מִפְּעֻיָּא פְּשָׁאֵינוּ רְאוּי פְּלִל, וְלִדְבַשׁ טְלִית שְׁאֵינוּ שְׁלוּ, רַק אֶפְלוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם פְּאַמְת, גְּדוּלֵי הַדּוֹר, יֵישׁ עֲלֵיהֶם סַכְּנּוֹת נּוֹרְאוֹת בְּהִנְהַגַּת הָעוֹלָם. כִּי אִישׁ פְּשׁוּט רְחוֹק מְאֹד, שְׂנַעֲבַר עַל רַעֲיָהָ, אֶפְלוּ אִם אֵינוּ אִישׁ פְּשָׂר, כִּי אֵין לוֹ תַּאֲוָה לָזַח. וְאֶפְלוּ פְּשִׁמוּנֵי, חַס וְשְׁלוֹם, לְתַאֲוָה כְּזוֹ, רְחֻמְנָא לַעֲלוֹ, אֵינוּ כָּא לָדוּר, וְיֵישׁ לוֹ כְּמָה מְנִיעוֹת לָזַח וְאֶפְלוּ אִם יַעֲבַר, לֹא יַעֲבַר כִּי – אִם

לעתים רחוקות, וקרוב שלא יעבר רק פעם אחת כל ימיו. אבל בהנהגת העולם ובחידושיך דאורייתא שמחידושיך, יכולים לעבר ממש גלב ונאף ורצח בכל פעם, בכל רגע, רחמנא ליצלן; עד כאן לשון רבנו ז"ל.

הקשי שיש למנהיג ישראל בהנהגתו את עדתו

והסביר מזהרא"ש נ"י, כי הנהגת האחריות של מנהיג ישראל, קדושה מאד, אבל גם מסכנת מאד, שחרי מפול עליו להדריך נשמות ישראל בדרך הישר והטוב, למען ה' ולמען תורתו הקדושה, מצד אחד צריך לדאג לכל צרכיהם ברוחניות ובגשמיות, ולהשפיע להם כל טוב, עד שלא יחסר להם שום דבר כלל, ומצד שני צריך לסבל אותם בסבלנות גדולה ועצומה מאד, ולדעת איך להתמודד עם מה שמתרפים ומבזים אותו, כי לפעמים הם טרחנים וסרבנים גדולים, ויש להם קשיות וטענות עליו ועל מעשיו, וצריכים לדעת מתי לשתק להם, ומתי לענות להם. וכל זה סכנה עצומה מאד, כי אם לא עונים בראוי, ומחלישים דעת אחד מישראל, יכולים לגרם לו נפילה וירידה שגחשבת כמו מיתה, רחמנא ליצלן, או לגרם לו לחטא חס ושלום, ואזי תקולר תלוי בצוארו. אבל גם מצד שני, אם מעלים עין מפעשיהם הלא טובים, ואינו מוכיח אותם בראוי, הרי

הטא הרבים תלוי בו חס ושלום, ולכן מנתיג ישראל צריך לבקש ולהתחנן הרבה מלפני השם יתברך יומם ולילה, שיוזכה לדעת איך להנתיג עדתו בדרך הישר והטוב, ושיוזכה להיות ממוזני הרבים, לזכות אותם עם כל טוב אמתני ונצחתי ברוחניות ובגשמיות, ואז בלח ובזכות תפלתו התמידית, השם יתברך בודאי יברך פחותיו ופעולותיו הגדולות, ויוזכה להיות ממוזני הרבים באמת.

המנתיג האמתני מלמד את הבקיאיות הנפלאה של בני ברצא והנה אחת מפעולות המנתיג האמתני, להדריך נשמות ישראל בדרך התשובה, שיהיו בקיאים להחזיק בדרך התשובה כל ימיהם בכל מצבי החיים, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל (קוטי מוהר"ן חלק א' סימן ו'), שדרך התשובה כלולה משתי בקיאות, **בני ברצא** ובני **בשוב**, "**בני ברצא**" פרושו, להיות בקי איך לעלות ולהתקרב אל השם יתברך תמיד, ולא לחשב שפבר גמר עבודתו והשיג את הכל, רק לסלק הכל מדעתו, ולדעת שעדיין לא התחיל כלל לעבד את השם יתברך, פי אפלו אם זכה פבר להשגה גדולה, וכבר הגיע לאיזו מעלה בעבודת השם יתברך, אבל הרי צריך לחזור בתשובה על ההשגה שהשיג אתמול, ועל שגשם גדלת השם יתברך לפי מעומו השגתו של אתמול, שהרי היום פבר משיג גדלתו יתברך באפן

אחר לגמרי, ואם בן עליו לחזור בתשובה על ההשגה של אתמול, וכן מידי יום ביומו, לעלות ולהתקדם בכל יום בהשגות חדשות באלקותו יתברך, ולעשות תשובה על תשובה, שעל זה בתיב (תהלים קל"ט): "אם אפס שמים שם אתה", שבכל מקום שאפס ואגיע בשמים, אדע תמיד ששם אתה, ועדין לא השגתי כלום, ועלי לנסות בכל פעם לעלות יותר ויותר, וכל זה נקרא "בקי ברצא".

בקי בשוב – אפלו בשאל תהתית אפשר להיות קרוב אליו יתברך ו"בקי בשוב" פרושו, להיות בקי איך לעשות תשובה בפשיטות על כל מה שחטא ופגם נגדו יתברך, חס ושלום, ולא להתיאש מן התשובה בשום פנים ואופן, כי תשובה מועילה תמיד, אבל צריך לזה בקיאות גדולה, כי לפעמים נכנסת באדם חלישות הדעת כזאת, עד שנדמה לו שבמקום תירוד שהוא נמצא בו, אי אפשר לו לעשות תשובה, כי נפל בנפילה כזאת, שאי אפשר לצאת ממנה, חס ושלום, ולכן צריך בקיאות גדולה לחבין שתשובה מועילה על הכל, ואפלו בשאל תהתית אפשר להיות קרוב אליו יתברך, ועל זה נאמר (שם) ואציעה שאל הנד, שאפלו אם הצעתי לעצמי מצע ומטה בשאל תהתית, רחמנא ליצלן, עלי לדעת שגם שם – הנד, כי אין שום יאוש בעולם כלל, וכל זה נקרא "בקי בשוב".

המנהיג צריך להראות דגמה חיה איה מתנהלים בשמתי הבקיאיות הללו וכל הלמודים האלו הם האחריות של המנהיג האמתי, כי עליו ללמוד דעת את העם, שכל החיים מלאים נסיונות, ומנסים אדם בכל מיני אפנים לראות אם חזק בדעתו להתקרב אליו יתברך מפל מצבי חיים, הן בעליה והן בירידה, בעליה, ידעו להתחדש תמיד בהתחדשות חדשה, כאלו עדן לא התחילו פלל מעולם, ובירידה, ידעו שאין שום ירידה בעולם שיירחיקו אותם מהשם יתברך, כי כבודו יתברך נמצא בכל מקום, ואין שום מציאות בלעדו יתברך פלל. והצדיק צריך להיות בעצמו דגמא חיה לכל זה, שהוא בעצמו יראה לעם מה נקרא בקי ברצא ובקי בשוב, שיתחדש תמיד בהתחדשות חדשה, ולא יפול בדעתו משום דבר שפעולם, ואז בודאי תהיה מנהיגותו לשם ולתפארת, שילמד לנשמות ישראל איה להיות קשורים ודבוקים בו יתברך תמיד, וינצל מפל הספנות שיש למנהיג ישראל, וינהיג אותם לחיי העולם האמתיים, בזה וכבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

למה דוקא בעת נתחדשה נהיצות המנהיג בעל כחות התנהגה וקשר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע, שאחר שהודיע הקדוש

ברוך הוא למשה, שלא יבנם לארץ ישראל, ומכרח להסתלק במדבר בעון מי מריבה, וכמו שכתוב (במדבר כו, יב) עלה אל הר העברים הזה וגו' וראיתה אותה ונאספת אל עמיד וגו' באשר מריתם פי במדבר ציון במריבת העדה וגו', תבא ומיד אמר משה לפני השם יתברך, 'פקד ה' אלמי הרחות לבל בשר איש על העדה, אשר יבא לפניכם ואשר יבוא לפניכם, ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' בצאן אשר אין להם רועה, ופרש רש"י אלהי הרחות, אמר לפניו, רבנו של עולם, גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד, ואינן דומין זה לזה, מנה עליהם מנהיג, שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו. ויש להבין למה עכשו דיקא בקש משה רבנו על ענין זה, שנראה כאלו עכשו נתחדשה נחיצות דבר זה מאד, וכן מהי אריכות הלשון של "אשר יבא לפניכם ואשר יבא לפניכם, ואשר יוציאם ואשר יביאם" שנראה ככפל הלשון?

משה רבנו ידע היטב הצרות שסובל מנהיג ישראל האמתי

והנה על פי דברי רבנו ז"ל חנ"ל מוכן כל הענין מאד, כי משה רבנו, עליו השלום, ידע היטב את עצם הספנות שיש על מנהיג ישראל, כי מאז נשלח להיות מנהיג על ישראל ולהוציאם מארץ מצרים, סבל מאנשי בליעל שמררו היום, וגרמו לו צרות ויסורים

ברוחניות ובגשמיות, כי דתן ואבירם התלוננו עליו עוד בצאתו מעם פרעה, ואמרו לו, (שמות ה, כא) ירא ה' עליכם וישפט אשר הכשפתם את ריחנו וגו'. ומשה רבנו מרב אהבת ישראל שבקעה בו, הצטער מאד שסובלים נשמות ישראל כל כך במצרים, וכא בטענה לפני הקדוש ברוך הוא ואמר (שם): למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך, ולא שם אל לבו, שרשעים אלו מבקשים תלונה לסור מאחרי ה', ומחמת רשעותם התיצבו כנגדו ודברו אליו כך.

משה רבנו הביא את תלונת ישראל מחמת אהבת ישראל ונענש

אבל משה רבנו, מרב אהבת ישראל, הביא דבריהם לפני ה', ונענש על זה, שהרהר אחר מדותיו של הקדוש ברוך הוא, ומאז נגזרה עליו גזרה שלא יכנס לארץ, וכמו שכתוב (שם ו, א): "עתה תראה אשר אעשה לפרעה" וגו', ופרש רש"י – הרהרת על מדותי, לא פאבקהם שאמרתי לו (בראשית כא): "כי ביצחק יקרא לך זרע", ואחר כך אמרתי לו "העלהו לעולה", ולא הרהר אחר מדותי, לפיכך עתה תראה, העשוי לפרעה תראה, ולא העשוי למלכי ז' אמות בשאביאם לארץ, עין שם, הרי מאז נגזרה הגזרה שלא יכנס לארץ.

מֹשֶׁה רִבְּנוּ סָבַל בְּתַחֲלַת מְנַהֲיגוֹתָו מֵאֲנָשֵׁי בְּלִיעֵל
וְאָף עַל פִּי שְׁלֹכְאֹרֶה יִפְלֹא, שְׁתַּרִּי בַתּוֹרָה כְּתִיב לְשַׁבְּחָמָא מִי מְרִיבָה
נְגִזְרָה הַגְּזָרָה, וְכִמּוֹ שְׁכַתּוֹב בְּפָרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ (בַּמִּדְבָּר כו) וְנִאֲסַפְתָּ אֵל
עַמִּיךָ וְגו' בְּאֲשֶׁר מְרִיתֶם פִּי בַּמִּדְבָּר צִיָּן בַּמְרִיבַת הָעֵדָה, אֲבָל כָּבֵר
תִּרְצֵן הָאֹרֶךְ הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ (שְׁמוֹת ל"ג פְּסוּק מ"ב), שְׁעַל יְדֵי מְסִירַת נַפְשׁוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה רִבְּנוּ בְּמַעֲשֵׂה הָעֲגָל, לְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, נִתְּבַטְּלָה גְּזֵרַת
"עֲתָה תִּרְאֶה", וְחֹזֵר אַחֵר כֶּד בַּעֲזֹן מִי מְרִיבָה, עֵינֵי שָׁם. תְּרִי שְׁמוֹשָׁה
רִבְּנוּ סָבַל בְּתַחֲלַת הַמְנַהֲיגוֹת שְׁלוֹ מֵאֲנָשֵׁי בְּלִיעֵל, וְאַחֵר כֶּד מַעֲדַת
קֶרֶח, וּמִן הַמְתְּאֹנְנִים, וּמִתְּמַרְגְּלִים, וְלִכְסוּף מִמֵּי מְרִיבָה, שְׁאֵבֵד
סְבָלְנוֹתוֹ עִמָּהֶם, וְאָמַר (בַּמִּדְבָּר כ, י): "שְׁכֹמְעוּ נָא הַמּוֹרִים", וּפְרֵשׁ רַש"י
בְּשֵׁם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחומֵי חֲסֵת), הַמּוֹרִים, לְשׁוֹן שׁוֹטִים, מוֹרִים
אֵת מוֹרֵיהֶם, הַמִּן הַסֵּלַע שֶׁלֹּא נִצְמַוּיְנוּ עָלָיו נּוֹצִיא לָכֶם מִיֵּם? עֵינֵי
שָׁם, שְׁאֵבֵד סְבָלְנוֹתוֹ עִמָּהֶם, וְהִכָּה אֵת הַסֵּלַע, וְנַעֲנֵשׁ בַּגְּזֵרַת ה'
שֶׁלֹּא יִכְנֵם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

מֹשֶׁה רִבְּנוּ הֵכִיִן שְׁמִכְרֵחִים מְנַהִיג שְׁתַּחֲיָה לֹו סְבָלְנוֹת עֲצוּמָה לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
וְעַל כֵּן מִכָּל זֶה יָדַע מֹשֶׁה רִבְּנוּ הֵיטֵב אֵת עֲצָם הַסְּבָנוֹת שְׁיִישׁ עַל
מְנַהִיג יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן לִפְנֵי הַסֵּתְלָקוֹתוֹ בְּקִשׁ מִתְּקֹדֵשׁ כְּרוּךְ הוּא,
(בַּמִּדְבָּר כז, מז) יִפְקֹד ה' אֱלֹהֵי הַרְוַחַת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה, וּפְרֵשׁ

רש"י, אמר לפנ"ו, רבונ"ו של עולם, גלוי וידוע לפנ"ו דעתו של כל
 אחד ואחד, ואינן דומין זה לזה, מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל
 אחד ואחד לפי דעתו, כי משה רבנו הבין שמכרחים למצוא מנהיג
 שתהיה לו סבלנות עצומה לכל אחד ואחד מישראל, וידע איך להלך
 נגד רוחו של כל אחד ואחד, שמצד אחד יהיה לו רוח תקיפה לא
 להתפעל מהם, שלא יבלבלו אותו עם הקשיות והספקות שלהם,
 וכמו שאמר משה ליהושע אחר כך, (דברים לא) כי אתה תבוא את
 העם הזה, ופרש רש"י, טול מקל וחד על קדקדם, דבר אחד לדור
 ואין שני דברים לדור, אבל מצד שני תהיה לו סבלנות עצומה
 עמהם, וירחם עליהם, וכמו שפרש רש"י (פסוק י"ט) וצוה אתו, על
 ישראל, דע שטרחנים הם סרבנים הם, על מנת שתקבל עליה, כי
 אי אפשר לסמוך עליהם ולצפות לטובתם כלל, וכמו שאמרו חכמינו
 הקדושים (ספרי) שאם היו ישראל מתעקשים שלא רוצים להפגם
 לארץ ישראל בלי משה רבנו, היו מבטלים את הגזרה, אבל לא
 שמו לבם לזה, ולא התפללו על זה, והגזרה נשארה קיימת, ולכן
 המנהיג צריך להיות מוכן להנהיג אותם על מנת שלא לקבל פגם
 כלל.

משה מצא בתלמידו יהושע, שלא מש מתוך האהל, וקבל בשלמות למודי רבו והנה משה רבנו מצא כל זאת בתלמידו הנאמן יהושע, שלא מש מתוך האהל, וקבל בשלמות למודי רבו, שאין צריכים להתפעל מן הפענות והקושיות שיש לנשמות ישראל על השם יתברך ועל הצדיקים, כי כן מכרח להיות, כי כמו שיש קשיות על הקדוש ברוך הוא, ואי אפשר להבין דרכיו יתברך, שאם כן היתה דעתו פדעתנו חס ושלום, כמו כן מכרח להיות קשיות על הצדיקים (לפני מוהר"ן חלק ב' סימן ב'), ועל ידי שידע יהושע מקדם, שבהכרח תהיינה לבני אדם קשיות עליו, על ידי זה יסבל אותם, וידריכם בדרך התשובה.

המנהיג האמתי צריך להראות דגמה איך הוא מקיים בקי פריצא ובקו בשוב ונהו אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניו, ואשר יוציאם ואשר יביאם, כי המנהיג האמתי צריך להיות דגמא חיה של דרך התשובה, להיות בקי פריצא ובקו בשוב, והעם צריך לראות דגמא חיה שהוא בעצמו מקיים "אשר יצא לפניו" שהוא ענין "בקי פריצא", לצאת בכל פעם ללחום מלחמת ה', ולהשיג השגות חדשות, באלו עדין לא התחיל כלל מעולם, "ואשר יבא לפניו" שהוא ענין "בקי בשוב", ואינו נופל בדעתו מפני שום דבר שבעולם, ואז יצליח מאד במנהיגותו, ויקים אצלו "ואשר יוציאם

וְאִשֶּׁר יִבְיֵאֵם, שְׂיִצְלִיחוּ בְּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְלֶכֶת בְּדַרְכֵי הַקְּדוּשׁוֹת,
וְלִהְיוֹת בְּקִיָּאִים בְּרָצָא וּבְקִיָּאִים בְּשׁוּב, שְׂזַחֵי "וְאִשֶּׁר יוֹצִיאֵם וְאִשֶּׁר
יִבְיֵאֵם", בִּי עַל יְדֵי הַתְּקַרְבוֹתֶם אֶל הַמְּנַהִיג הָאֲמִתִּי, גַּם עֲלֵיהֶם
יִשְׁפַע מִקְדָּשְׁתּוֹ הַעֲצוּמָה, וְיִזְכּוּ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ לְמוֹדֵי הַחַיִּים.

וְהַיֵּשׁ יִתְבַּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל מְנַהִיג אֲמִתִּי, וְלְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
לְמוֹדֵי הַנְּפִלְאִים, עַדִּי גִּזְּפָה לְהִיּוֹת קְשׁוּרִים וּדְבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרַךְ
בְּאֲמִתּוֹ, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן.

